

JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS POSĖDIS

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2016 m. vasario 11 d. Nr. 1

Posėdis įvyko: 2016-02-11 15 val.

Posėdžio pirmininkas: Mantas Zakarka

DALYVAVO:

Aistis Ramanauskas (Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (toliau – LiJOT), Mantas Zakarka (LiJOT), Aurelija Trimonytė (LiJOT), Aistė Mikalauskaitė (LiJOT), Benas Cechanavičius (LiJOT), Konstantinas Rečkovas (LiJOT), Algimantas Šimaitis (LR švietimo mokslo ministerija), Donata Gipiškienė (LR ūkio ministerija), Gintarė Janulaitytė (LR krašto apsaugos ministerija). Kворumas yra. Dalyvių sąrašas pridedamas prie šio protokolo (Priedas Nr. 1).

DARBOTVARKĖ:

1. Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.
2. Praėjusio JRT posėdžio protokolo tvirtinimas.
3. JRT narių parengtų pasiūlymų dėl jaunimo verslumo situacijos Lietuvoje projekto pristatymas.
4. Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – JRD) 2016 m. veiklos plano pristatymas.
5. Sveikatos apsaugos ministerijos rengiamo alkoholio vartojimo prevencijos plano aptarimas, pasiskirstymas užduotimis.
6. Kiti, nenumatyti klausimai.

SVARSTYTA:

1. Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

NUTARTA:

1. Posėdžio darbotvarkei pritarta bendru sutarimu.

SVARSTYTA:

2. Praėjusio JRT posėdžio protokolo tvirtinimas.

NUTARTA:

2. Praėjusio JRT posėdžio protokolui pritarta bendru sutarimu.

SVARSTYTA:

3. JRT narių parengtų pasiūlymų dėl jaunimo verslumo situacijos Lietuvoje projekto pristatymas.
A. Ramanauskas pristato JRT narių parengtus pasiūlymus dėl jaunimo verslumo situacijos Lietuvoje. Pasiūlymai pridedami prie protokolo (Priedas Nr. 2).

NUTARTA:

3. JRT nariai papildo pasiūlymus pagal kompetenciją. Posėdžio sekretorė jais papildo parengtą projektą. M. Zakarka pateikia galutinį pasiūlymų variantą JRD. JRD bus įpareigotas išsiųsti pasiūlymus Vyriausybei.

SVARSTYTA:

4. Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2016 m. veiklos plano pristatymas.

M. Petkevičiūtė ir V. Karnickaitė pristato svarbiausias Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2016 m. veiklos plano veiklas bei prioritetus.

NUTARTA:

4. JRD įpareigotas el. veiklos plano versiją pateikti JRT komentarams bei vertinimui el. paštu.

SVARSTYTA:

5. Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – SAM) rengiamo alkoholio vartojimo prevencijos plano aptarimas, pasiskirstymas užduotimis.

NUTARTA:

5. Prie protokolo pridedamas SAM parengtą alkoholio vartojimo mažinimo prevencijos priemonių planas (Priedas Nr. 3), kuriame JRT nariai teikia pasiūlymus el. būdu. Už jų surinkimą ir apibendrinimą atsakinga Aistė Mikalauskaitė.

SVARSTYTA:

6. Kito posėdžio data.

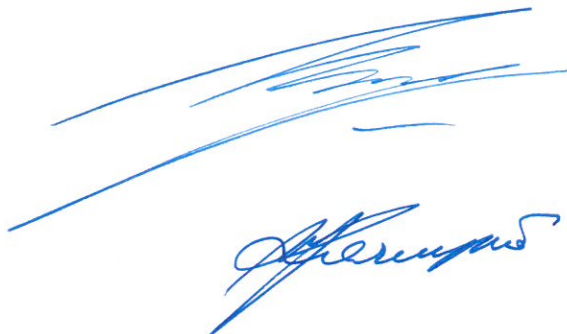
NUTARTA:

6. Kitas posėdis planuojamas kovo mėnesio pradžioje. M. Zakarka įsipareigojo atsiųsti keletą galimų datų variantų JRT nariams kitą savaitę.

PRIDEDAMA:

1. Dalyvių sąrašas (1 lapas).
2. Rekomendacijos dėl jaunimo verslumo situacijos Lietuvoje (2 lapai).
3. Alkoholio vartojimo mažinimo prevencijos priemonių planas (9 lapai).

Posėdžio pirmininkas

Mantas Zakarka

Posėdžio sekretorė

Valda Karnickaitė

JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS POSĖDIS

Ūkio ministerija, 209 salė

2016 m. vasario 11 d.

Nr.	Vardas, pavardė	Darbovietė, pareigos	Telefono nr., el. p. adresas	Parašas
1.	Aistis Ramanauskas	Lietuvos jaunimo organizacijų taryba	861519240 aisti.ramanauskas@juoc.lt	
2.	Mantas Zabardas	LIJOT	862729505	
3.	Andrius Trimonys	LIJOT	867567817 trimonys1@gmail.com	
4.	Algimantas Simaitis	ŠMM	868214220 algimantas.simaitis@smm.lt	
5.	Donata Gipiškienė	ŪM	860817747 donata.gipiskiene@utmin.lt	
6.	Aistė Mikalauskaitė	LIJOT	867552021 aiste.mikalauskaitė@gmail.com	
7.	Benas Lechanavičius	LIJOT	865681933 lechanavicius@igmail.com	
8.	Konstantinas Reikoras	LIJOT	868245718 konstantinas.rechoras@igmail.com	
9.	Gintars Janulaitis	LR KAM	8 GINTARS.JANULAITIS@KAM.LT	
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				

DĖL JAUNIMO VERSLUMO SITUACIJOS LIETUVOJE

2006 m. balandžio 5 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 330 „Dėl Jaunimo reikalų tarybos sudėties ir jos nuostatų patvirtinimo“ prie Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas) patvirtinta visuomeniniais pagrindais veikianti kolegiali patariamoji institucija – Jaunimo reikalų taryba (toliau – Taryba), kuri sudaroma lygiateisės partnerystės pagrindu iš valstybės institucijų, įstaigų ir Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos deleguotų atstovų. Tarp Tarybos funkcijų – teikti pasiūlymus Departamentui dėl įstatymų, nutarimų ir kitų teisės aktų projektų rengimo, taip pat dėl rengiamų ar siūlomų rengti jaunimo politikos programų ir priemonių.

Šiuo raštu norime atkreipti dėmesį į jaunimo verslumo ugdymą ir jaunimo verslumo situaciją Lietuvoje bei pasiūlyti galimus sprendimus ir priemones, kurios padėtų esamą situaciją gerinti ir atlieptų jaunų žmonių poreikius bei lūkesčius. Siūlome įgyvendinti šias priemones:

- Parengti Jaunimo verslumo skatinimo veiksmų planą 2017–2022 m., kuriame įvertinus jaunimo verslumo situaciją Lietuvoje, būtų numatytos jaunimo verslumo skatinimo priemonės ir pasibaigus Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansavimo laikotarpiui 2020 m.
- Skatinti Lietuvos savivaldybes organizuoti jaunimo verslumo skatinimo konkursus bei parengti atskiras finansavimo programas, finansuoti su jaunimo verslumu susijusius projektus. Numatyti prioritetą jaunimo ir su jaunimu dirbančioms organizacijoms, ketinančioms kurti ir įgyvendinti socialinio verslumo programas.
- Remiantis gerąja tarptautinių organizacijų, tokių kaip Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) patirtimi, sukurti jaunimo verslumo indeksą bei jo matavimo sistemą ir kasmet matuoti kaip keičiasi jaunimo verslumo situacija Lietuvoje.
- Vidaus reikalų ministerijai užtikrinti, kad miestų vietos veiklos grupės, įgyvendindamos vietos plėtros strategijas, pirmumą teiktų ir finansavimą skirtų jaunų žmonių verslumo skatinimui (numatant paraiškoms skirti papildomus balus).
- Atsižvelgiant į kitų Europos Sąjungos šalių (pvz., Didžiosios Britanijos) pavyzdį, kurti bei išlaikyti mokesčines, teisines ir finansines apskaitos lengvatas mažosioms bendrijoms, kurias įkuria jauni žmonės. Tai gali būti patraukli priemonė, skatinanti jaunus žmones pradėti savo verslą ir kurti naujas darbo vietas.
- Skatinti rizikos kapitalo fondų veiklą, kurių investicijos padėtų jauniems žmonėms pradėti bei plėtoti verslą.
- Parengti reikalingus teisės aktus ir reglamentuoti sutelktinio finansavimo (angl. crowdfunding) veiklos sąlygas, atliepiančias jaunų žmonių, kurie naudojami šiomis platformomis, poreikius. Užtikrinti, kad atsirastų galimybės tokioms platformoms atsirasti.
- Skatinti bendradarbiavimo centrų kūrimą skirtingose Lietuvos savivaldybėse ir išnaudoti turimą infrastruktūrą savivaldybėse šių centrų steigimui.

- Skatinti UAB Investicijų ir verslo garantijos palankiai vertinti jaunų žmonių kuriamų tradicinių verslų finansavimo galimybes bei užtikrinti sprendimų priėmimo operatyvumą.
  - Siekti toliau tikslingai mažinti jaunimo nedarbą Lietuvoje ir teikti nemokamas konsultacijas apie verslo pradžią ir tvarų palaikymą ne tik smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams, bet ir jauniems žmonėms, kurie domisi galimybėmis pradėti nuosavą verslą.
  - Sudaryti sąlygas jauniems žmonėms įvairių masinių renginių, kuriuos organizuoja valstybinės institucijos (studijų, mokyklų, turizmo ir kt. parodose), metu pristatyti savo verslo kūrimo patirtį ir gerosios praktikos pavyzdžius, dalintis patirtimi su kitais jaunaisiais verslininkais.
  - Sudaryti sąlygas tobulinti bendrojo ugdymo ir profesinių mokyklų pedagogų, aukštųjų mokyklų praktikos vadovų kompetenciją verslumo ugdymo srityje.
  - Skatinti aukštąsias Lietuvos mokyklas sudaryti palankias sąlygas jauniems žmonėms naudotis turima aukštųjų mokyklų infrastruktūra bei mokslinėmis bazėmis, kuriant inovatyvius, visuomenės poreikius atliepiančius produktus. Skatinti aukštąsias mokyklas bendradarbiauti su jaunaisiais verslininkais kuriant bendrus projektus.
-

2016-02-11 SAM projektas
2016 METŲ VEIKSMŲ ALKOHOLIO VARTOJIMO PROBLEMOMS SPREŠTI PLANAS

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas	Priemonės vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Alkoholinių gėrimų prieinamumo mažinimas				
	<p>Siekiant mažinti alkoholio vartojimą parengti ir LR Vyriausybei pateikti Alkoholio kontrolės įstatymo pakeitimus, kuriais būtų:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uždraudžiama skelbti apie alkoholinių gėrimų kainų sumažinimą (išskyrus šios informacijos pateikimą kainų etiketėse alkoholinių gėrimų prekybos vietose) ir išsinešti alkoholinius gėrimus iš viešojo maitinimo vietų; - sugriežtinta alkoholinių gėrimų pirkėjų amžiaus patikra. 	2016 m. III ketv.	Ūkio ministerija	LR Seime priėmus įstatymo pakeitimus, bus apribotos galimybės pigiau įsigyti alkoholinių gėrimų mažmeninės prekybos vietose, bus apribotos galimybės skelbti apie sumažintas alkoholinių gėrimų kainas. Bus lengviau užtikrinti asmenų, jaunesnių negu 18 metų, amžiaus patikrą atsiskaitant už alkoholinius gėrimus prekybos vietose
	Parengti alkoholio išorinės reklamos draudimo mokslinių įrodymų apibendrinimą ir jį pateikti LR Vyriausybei	2016 m. II ketv.	Sveikatos apsaugos ministerija Higienos institutas	Moksliniai įrodymai bus panaudoti, rengiant Vyriausybės siūlymus ir juos pristatant Seime
	Atlikti išplestinį poveikio šalies ūkiui vertinimą dėl mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais tik specializuotose parduotuvėse ir (ar) specializuotuose skyriuose ir jį pateikti LR Vyriausybei	2016 m. II-III ketv.	Ūkio ministerija	Poveikio vertinimo išvados bus naudojamos siūlymiems sprendimams pagrįsti
	Parengti teisėkūros iniciatyvos dėl alkoholio reklamos ribojimo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažymą ir ją pateikti Vyriausybei (išnagrinėti ir įvertinti įvairias alkoholinių gėrimų reklamos ribojimo galimybes, aptarti alkoholio reklamos ribojimus nuo šių gėrimų kainų reklamos ribojimo iki visiško visų rūšių alkoholio reklamos draudimo)	2016 m. III ketv.	Narkotikų, tabako, alkoholio kontrolės departamentas	Pagal poveikio vertinimo rezultatus LR Vyriausybė turės galimybę pasiūlyti LR Seimui tinkamiausią sprendimo projektą

	Parengti alkoholinių gėrimų ženklinių įspėjamaisiais grafiniais ženklais apie alkoholio žalos nešėjams moterims taisyklių projektą ir jį patvirtinti ministro įsakymu?	2016 m. II ketv.	Ūkio ministerija	Nuo 2016 m. lapkričio 1 d. įsigalios reikalavimas visus alkoholinius gėrimus ženklinti įspėjimais dėl alkoholio žalos nešėjams ir tikėtina, kad tai sumažins riziką kūdikiams.
	Išnagrinėti licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimo tvarką ir pateikti Vyriausybei ? pasiūlymus jai sugriežinti (nurodyti keičiamo nutarimo numerį)	2016 m. II ketv.	Narkotikų, tabako, alkoholio kontrolės departamentas	Sugriežtinus tvarką, sumažės alkoholinių gėrimų mažmeninės prekybos vietų skaičius
	Griežčiau kontroliuoti alkoholinių gėrimų pardavimą nepilnamečiams ir apsvaigusiems asmenims, taip pat taikyti „slapto pirkėjo“ metodą	2016 m. IV ketv.	Vidaus reikalų ministerija Narkotikų, tabako, alkoholio kontrolės departamentas	Sumažės asmenų iki 18 metų, kurie galės įsigyti alkoholinių gėrimų
	Organizuoti konferenciją alkoholio paklausos ir pasiūlos mažinimo klausimais	2016 m. II ketv.	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas	Organizuota konferencija Kur ir kam pristatyti??
	Valstybinio visuomenės sveikatos fondo lėšomis remti ,....		Sveikatos apsaugos ministerija	

Alkoholinių gėrimų kainų reguliavimas

	Siekiant nuosekliai didinti akcizų tarifus alkoholiniais gėrimams bei visiems tarpiniams produktams nuosekliai juos didinti kasmet po 8 proc., o etilo alkoholiui po 2,5 proc. (parengti Akcizų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir pateikti Vyriausybei)	2016 m. III ketv.	Finansų ministerija	Tikėtina, kad alkoholio kainos didinimas, sumažins jo prieinamumą
	Parengti Lietuvos Respublikos Vyriaybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriaybės 2002 m. birželio 13 d. nutarimo Nr. 902 „Dėl denatūruoto etilo alkoholio, kuriam netaikomi akcizai“ pakeitimo “projektą ir jį pateikti Vyriausybei	2016 m. II-III ketv.s	Finansų ministerija	Priėmus nutarimą, tikimasi užkirsti kelią nepagrįstam ūkio subjektų pasinaudojimui akcizų mokesčine lengvata.

Vairavimo išgėrus kontrolės stiprinimas

	Parengti teisės aktų projektus, kurie reglamentuotų alkoholio blokavimo sistemų įrengimą transporto priemonėse, ir juos pateikti Vyriausybei	2016 m. III-IV ketv.	Susisiekimo ministerija	Įrengus blokavimo sistemas, tikėtina sumažės eismo įvykių, kuriuos sukelia transporto priemonę vairuojantys girti asmenys
--	--	----------------------	-------------------------	---

Periodiškai vykdyti atsitikintinius vairuotojų blaivumo patikrinimus	2016 m. I-IV ketv.	Vidaus reikalų ministerija	Dėl didesnio vairuotojų atsitikintinių iškvėpiamo oro mėginio patikrų skaičiaus padidės galimybė nustatyti girtus vairuojančius transporto priemonės asmenis
Parengti vairuotojų, kuriems buvo atimta teisė vairuoti transporto priemones už tai, kad vairavo neblaivūs, sveikatos patikrinimo medicininės pažymos išdavimo tvarkos aprašą ir jį patvirtinti ministro įsakymu	2016 m. III-IV ketv.	Sveikatos apsaugos ministerija	Sugriežtinus medicininės pažymos išdavimo tvarką, sumažės eismo įvykių, kuriuos sukėlė transporto priemonę vairuojantys girti asmenys

Monitoringo ir priežiūros gerinimas

Siekiant gerinti alkoholio valstybinę priežiūrą, parengti priežiūros institucijų veiksmų koordinavimo modelį ir jį patvirtinti kuo?	2016 m. III ketv.	Narkotikų, tabako, alkoholio kontrolės departamentas	Parengtas modelis sudarys galimybę geresniam tarpinstituciniam bendradarbiavimui? reikėtų patikslinti
Siekiant pagerinti ūkio subjektų, susijusių su alkoholinių gėrimų apyvarta, priežiūrą, stebėti ir vertinti interneto svetainės	2016 m. I-IV ketv.	Narkotikų, tabako, alkoholio kontrolės departamentas	Parengti 75 interneto svetainių vertinimai, ir kas bus toliau?
Organizuoti mokymus apie psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos kokybės standartų taikymą	2016 m. III-IV ketv.	Narkotikų, tabako, alkoholio kontrolės departamentas	Apmokyta 50 specialistų, kurie...?
Parengti metinę alkoholio vartojimo, jo padarinių ir apyvartos apžvalgą ir ją pateikti Vyriausybei, Seimui???	2016 m. III ketv.	Narkotikų, tabako, alkoholio kontrolės departamentas	Parengta metinė apžvalga, kurios duomenys bus naudojami priimančioms sprendimams
Organizuoti ir atlikti „Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo paplitimo bendrojoje populiacijoje“ tyrimą	2016 m. II-IV ketv.	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas	Atliktas tyrimo rezultatai bus pristatyti kam?
Įgyvendinant projektą „Bendrieji veiksmai mažinant alkoholio daromą žalą“, pristatyti tyrimo „Alkoholio vartojimo paplitimas“ rezultatus ir parengtą leidinį „Bendrieji veiksmai mažinant alkoholio daromą žalą: įrodymais grįstas gerosios praktikos įrankių rinkinys“	2016 m. IV ketv.	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas	Pristatyti tyrimo rezultatai ir leidinys Kur ir kam pristatyti??

Alkoholinių gėrimų vartojimo ir apsinuodijimo alkoholiu pasekmių asmens sveikatai ir socialinei aplinkai mažinimas

Parengti Lietuvos Respublikos psichikos sveikatos priežiūros įstatymo Nr. I-924 pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos	2016 m. II ketv.	Sveikatos apsaugos ministerija	Seime priėmus įstatymų pakeitimus, bus suvienodinti reikalavimai visiems
--	------------------	--------------------------------	--

	psichoterapeuto praktikos reguliavimo įstatymo projektus ir juos pateikti Vyriausybei			psichikos ir elgesio sutrikimų turintiems asmenims, integruojant priklausomybės ligų sritį į Lietuvos Respublikos psichikos sveikatos priežiūros įstatymą
	Parengti metodines rekomendacijas pirminės sveikatos priežiūros specialistams dėl trumpos intervencijos taikymo piktnaudžiaujantiems alkoholiu asmenims ir jas paskelbti Sveikatos apsaugos ministerijos tinklapyje	2016 m. I ketv.	Sveikatos apsaugos ministerija, Higienos institutas	Parengtos metodinės rekomendacijos padės pirminės sveikatos priežiūros specialistams tinkamai konsultuoti asmenis, kurie žalingai vartoja alkoholį
	Didinti pagalbą socialinės rizikos šeimoms, problemų turinčioms šeimoms (tame tarpe ir dėl alkoholio vartojimo) - steigti papildomas pareigybes, tobulinti darbuotojų profesinę kompetenciją	2016–2017 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Įsteigtus papildomas socialinių darbuotojų pareigybes ir patobulinus šių darbuotojų profesinę kompetenciją, daugiau šeimų sulauks tinkamos pagalbos
	Vykdyti socialinę integraciją, asmenų, priklausomų nuo psichoaktyvių medžiagų, teikiant psichologines bei socialines rehabilitacijos ir integracijos į darbo rinką paslaugas	2016–2020 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamas Narkotikų, tabako, alkoholio kontrolės departamento projektas)	Kasmet bus suteiktos paslaugos 300–340 asmenų, priklausomų nuo psichoaktyvių medžiagų
	Plėtoti socialinių paslaugų įstaigų socialinės rizikos asmenims infrastruktūrą (modernizuoti ar kurti nakvynės namus, savarankiško gyvenimo namus, psichosocialinės pagalbos ir rehabilitacijos įstaigas) savivaldybėse, vykdam Socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūros modernizavimo ir plėtros veiksmų planą	2016–2020 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojami projektai)	Bus pagerintas socialinių paslaugų prieinamumas bendruomenėje socialinės rizikos asmenims (priklausomiems nuo psichoaktyvių medžiagų, išėjusiems iš įkalinimo ir priverstinio gydymo įstaigų ir pan.) ir jų šeimoms
	Atlikti nakvynės namų veiklos analizę ir parengti rekomendacijas savivaldybėms dėl jų veiklos (jas patvirtinti ministro įsakymu)	2016 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Bus patobulintas nakvynės namų veiklos reguliavimas
	Įgyvendinant LR Vyriausybės 2014 m. kovo 26 d. nutarimo Nr. 293 „Dėl 2014-2020 metų nacionalinės pažangos programos	2016–2020 m.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (ES struktūrinių	Bus užtikrintas paslaugų prieinamumas kuo arčiau šeimos

horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ 1.2.5 priemonę „Teikti kompleksines paslaugas šeimoms ir vaikams“, parengti veiksmų kompleksškai teikiamoms paslaugoms šeimai savivaldybėse plėtoti	fondų lėšomis finansuojami projektai)	gyvenamosios vietos, siekiant įgalinti šeimą įveikti iškilusias krizes bei derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus
Įgyvendinant Nevryiausybių organizacijų ir bendruomenių plėtros 2014–2016 metų veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. A1-179, paremti apie 200 Lietuvoje registruotų bendruomeninių organizacijų veiklos stiprinimo projektų.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Socialiai pažeidžiami, socialinę atskirtį patiriantys, problemų turintys bendruomenės nariai bus įtraukti į bendruomenės gyvenimą ir veiklą
Asmenims, patyrusiems socialinę riziką, pinigine socialinę paramą teikti derinant jos teikimo formas	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija Savivaldybės	Bus užtikrinta, kad paskirta pinigine socialine parama bus panaudota pagal tikslinę paskirtį, sudarant sąlygas minimaliems poreikiams patenkinti bei mažinant šių asmenų socialinę atskirtį

Savivaldybėse taikomos priemonės

Sukurti interaktyvią nuorodą su informacija, kur kreiptis pagalbos konkrečioje savivaldybėje (jeigu vaikas vartoja psichoaktyviasias medžiagas)	Narkotikų, tabako, alkoholio kontrolės departamentas	Sukūrus interaktyvią nuorodą tikėtina daugiau tėvų kreipsis pagalbos ir ji bus suteikta...
Parengti rekomendacijas ir organizuoti mokymus savivaldybių specialistams psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais	Narkotikų, tabako, alkoholio kontrolės departamentas	Suorganizavus 2 mokymus, tikėtina...
Vykdyti vietos savivaldos institucijų, išduodančių licencijas mažmeninei prekybai alkoholiniais gėrimais, veiklos stebėseną ir vertinimą	Narkotikų, tabako, alkoholio kontrolės departamentas	Parengus 15 savivaldybių licencijų išdavimo veiksmų vertinimų, bus...
Organizuoti mokymus alkoholinių gėrimų priežiūros ir licencijavimo klausimais	Narkotikų, tabako, alkoholio kontrolės departamentas	Apmokius 50 specialistų iš valstybės ir savivaldybių institucijų, tikėtina...
Parengti trumpos ir išplėstinės konsultacijų ankstyvam alkoholio vartojimo rizikos nustatymo asmens sveikatos priežiūros įstaigose kiekvienam joje apsilankiusiam asmeniui bei tolimesnio tokių asmenų stebėjimo tvarkos aprašo projektą ir jį pateikti Sveikatos apsaugos ministerijai	Higienos institutas	Padidės asmens sveikatos priežiūros įstaigose stebimų žalingai vartojančių alkoholių asmenų skaičius.

Psichosocialinės ar švietimo intervencijos mokiniams ir jų aplinkai (šeimai, bendruomenei)

Igyvendinti bendrojo ugdymo mokyklose bendrąjį ugdymą papildančią „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų programą“, patvirtintą švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK – 494	2016 m. I-IV ketv.	Švietimo ir mokslo ministerija	Bus įgyvendinta 950 bendrojo ugdymo mokyklų
Organizuoti mokymus savivaldybių ir mokyklų vaiko gerovės komisijų nariams, pedagogams, psichologams, socialiniams pedagogams kaip dirbti su mokinių tėvais pagal „Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programą mokinių tėvams“	2016 m. III-IV ketv.	Švietimo ir mokslo ministerija Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras	Bus apmokinta 300 specialistų, kurie plėtos vieningą bendradarbiavimo su mokinių tėvais praktiką (programa patvirtinta Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centro direktorės 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. (1.3) V-263).
Organizuoti bendrojo ugdymo mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų mokinių respublikinio teisinių žinių konkursą „Temidė“	2016 m. I-II ketv.	Policijos Departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos Švietimo ir mokslo ministerija Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras	Bus organizuotas teisinių žinių konkursas „Temidė“, trimis etapais ir baigiamajame etape dalyvaus per 100 mokinių, pedagogų, juos konsultavusių policijos pareigūnų
Diegti bendrojo ugdymo mokyklose psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programą „Savu keliu“	2016 m. II-IV ketv.	Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras Švietimo ir mokslo ministerija	Bus apmokinta 100 specialistų, kurie dirbs su 2-12 klasių mokiniais, tėvų grupėmis bei visais mokyklos pedagogais, kitais mokyklos bendruomenės nariais.
Organizuoti studentų tarpe sveiką gyvenimą skatinančius renginius ir atlikti tyrimą aukštosiose mokyklose dėl psichiką veikiančių medžiagų vartojimo	2016 m. III-IV ketv.	Švietimo ir mokslo ministerija Aukštosios mokyklos	Bus atliktas tyrimas tarp studentų dėl alkoholio ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, organizuoti sveiką gyvenimą skatinantys renginiai.
Mokyklose įgyvendinti prevencines programas „Žipio draugai“, „Antrasis žingsnis“ ir kita	2016 m. III-IV ketv.	Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras	600 mokyklų įgyvendinamos prevencinės programos.
Diegti ankstyvosios intervencijos programą pedagoginėse psichologinėse tarnybose, profesinėse mokyklose „Ankstyvoji	2016 m. I-II ketv.	Narkotikų, tabako, alkoholio kontrolės departamentas	Bus apmokinta 60 pedagoginių psichologinių tarnybų specialistų ir

intervencija asmenims, vartojantiems psichoaktyviusias medžiagas“	Švietimo ir mokslo ministerija Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras	profesinių mokyklų specialistų, kurie dirbs su 14-21 metų amžiaus asmenimis ir stengsis motyvuoti jauną asmenį atsisakyti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo. Ši programa taikoma kaip minimalios priežiūros priemonė tikslinei grupei.
Organizuota konferencija (LR Seime) apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją ugdymo institucijoje, skirta bendrojo ugdymo mokyklų vadovams, savivaldybių administracijų švietimo padalinių darbuotojams, vaiko gerovės komisijos komisijų nariams.	Švietimo ir mokslo ministerija Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras	Dalyvaujant 200 bendrojo ugdymo mokyklų vadovų, savivaldybių administracijų švietimo padalinių darbuotojų, vaiko gerovės komisijos narių bus aptartos priemonės, kurių būtina imtis siekiant sukurti saugesnę aplinką mokyklose ir užtikrinti vaiko gerovę.
Organizuoti 5 seminarai klasės vadovams ir socialiniams pedagogams, kaip dirbti paauglių rūkymo ir alkoholio vartojimo prevencijos srityje	Švietimo ir mokslo ministerija Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras	Bus apmokyta 200 dalyvių dirbti su paaugliais rūkymo ir alkoholio vartojimo prevencijos srityje.
Parengti ir per elektroninius dienynus išplatinti teminių informacinių pranešimų ciklą mokinių tėvams apie alkoholio ir tabako vartojimo poveikį ir žalą, prevencines priemones, bendravimo su vaikais būdus bei tėvų bendruomenės kūrimą ir pan.	Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras Švietimo ir mokslo ministerija	Bus parengti ir išplatinti 5 informaciniai pranešimai, kurie...
Organizuoti nacionalinį konkursą (viktoringą) mokiniams psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos tema	Švietimo ir mokslo ministerija Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras	Bus suorganizuotas nacionalinis konkursas, kurio rezultatai bus pavišinti??/
Pristatyti visuomenei tarptautinį „Alkoholio ir kitų narkotikų tyrimą Europos mokyklose ESPAD-15“	Švietimo ir mokslo ministerija	Pristatytas tyrimas (detaлізуoti)
Organizuoti kampaniją <i>Siek tiksly ir būk tobula be alkoholio</i> „pagalbos“	Savivaldybių visuomenės sveikatos biurai, pirminės sveikatos priežiūros centrai (moterų konsultacijos) Sveikatos mokymo ir ligų	Įvardinti, kokia nauda? (Z. Javtokas)

			prevencijos centras, Valstybinis psichikos sveikatos centras	
Krašto apsaugos sistemoje vykdomos priemonės				
Šviesti Lietuvos kariuomenės (toliau – LK) karius bei Krašto apsaugos sistemos (toliau – KAS) valstybės tarnautojus, darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis (toliau – kariai ir darbuotojai), apie neigiamus alkoholio vartojimo darbe padarinius ir įtaką darbuotojų saugai ir sveikatai, organizuojant paskaitas ir seminarus	Vykdyti alkoholio vartojimo prevencines priemones KAS institucijose ir jų padaliniuose (netikėtų ir planinių profilaktinių patikrų dėl narkotinių medžiagų, alkoholio ir kitų psichoaktyvių medžiagų vartojimo kariams ir darbuotojams tarnybos (darbo) vietose organizavimas, aplinkos patikrinimai; kontrolė, kad i KAS institucijų ir jų padalinių teritoriją nebūtų įsinešama alkoholinių gėrimų)	2016 m. I-IV ketvirčiai	Krašto apsaugos ministerija	Bus suorganizuotos ne mažiau kaip 5 paskaitos ir seminarai, kuriuose kariai ir darbuotojai informuoti apie neigiamus alkoholio vartojimo darbe padarinius ir įtaką darbuotojų saugai ir sveikatai
		2016 m. I-IV ketvirčiai	Krašto apsaugos ministerija	Bus užkardinta galimybė naudoti alkoholi ir kitas psichoaktyvias medžiagas tarnybos vietoje ir įsinešti jas į tarnybos vietą
	Bendradarbiauti su AA draugija, kviečiant jos narius i susitikimus su LK kariais ir KAS darbuotojais	2016 m. I-IV ketvirčiai	Krašto apsaugos ministerija	Kartą i ketvirį AA draugijos nariai bus pakviesti i susitikimus su kariais ir darbuotojais, kuriuose bus siekiama formuoti neigiamą karių ir darbuotojų požiūrį i alkoholio vartojimą
	Teikti psichologinę pagalbą LK kariams, KAS darbuotojams ir jų šeimų nariams, ypatingai turintiems psichologinių problemų dėl alkoholio vartojimo artimoje aplinkoje	Pagal poreikį	Krašto apsaugos ministerija	Visiems besikreipusiems kariams ir darbuotojams bus suteiktos konsultacijos psichikos sveikatos gerinimo temomis
	Mokyti karo medikus, kapelionus ir LK vadus teikti emocinę pagalbą	2016 m. I-IV ketvirčiai	Krašto apsaugos ministerija	Bus suorganizuoti ne mažiau kaip 2 mokymai karo medikams, kapelionams ir LK vadams teikti emocinę pagalbą pavaldiniams, kariams, atsidūrusiems krizinėse situacijose

	Gerinti psichologinį mikroklimatą KAS institucijose ir jų padaliniuose, nustatant psichosocialinės rizikos veiksnius, analizuojant drausmės pažeidimus psichologiniu aspektu	2016 m. I-IV ketvirčiai	Krašto apsaugos ministerija	Ne mažiau kaip dvejuose KAS institucijose atlikti psichologinio mikroklimato tyrimai, kurie..
Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas	Priemonės vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1.	Organizuoti konferenciją alkoholio paklausos ir pasiūlos mažinimo klausimais	2016 m. II ketv.	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas	Organizuota konferencija Kur ir kam pristatyti??
2.	Organizuoti ir atlikti „Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo paplitimo bendrojoje populiacijoje“ tyrimą	2016 m. II-IV ketv.	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas	Atliktuo tyrimo rezultatai bus pristatyti kam?
3.	Įgyvendinant projektą „Bendrieji veiksmai mažinant alkoholio daromą žalą“, pristatyti tyrimo „Alkoholio vartojimo paplitimas“ rezultatus ir parengtą leidinį „Bendrieji veiksmai mažinant alkoholio daromą žalą: įrodymais grįstas gerosios praktikos įrankių rinkinys“	2016m. IV ketv.	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas	Pristatyti tyrimo rezultatai ir leidinys Kur ir kam pristatyti??

LR psichikos sveikatos priežiūros įstatymo Nr. I-924 pakeitimo įstatymo ir LR Psichoterapeuto praktikos regulavimo įstatymo projektų

Pastaba: priemonės finansuojamos iš institucijoms numatytų 2016 m. valstybės biudžeto asignavimų, o taip pat iš Valstybinio sveikatos stiprinimo fondo lėšų (fondo nuostatuose nustatyta tvarka).